

Методика за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на превозни средства, по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на превозни средства (ПС), по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите („Методиката“), урежда реда за определяне на действителната стойност на ПС и размера на обезщетението при частични вреди или при пълно унищожаване на ПС.

Чл. 2. Методиката се прилага от застрахователите, Гаранционния фонд (ГФ) по чл. 518 от Кодекса за застраховането (КЗ) и Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НБААЗ) по чл. 506.

Чл. 3. (1) Методиката урежда взаимоотношенията между трети лица, претърпели имуществени вреди поради частична вреда или унищожаване на ПС, и:

1. застрахователя, който дължи застрахователно обезщетение по задължителна застраховка по чл. 461, т. 1 от КЗ;
2. Гаранционния фонд, който дължи плащане по чл. 557 от КЗ;
3. Национално бюро на българските автомобилни застрахователи, което дължи плащане по чл. 511 от КЗ.

(2) Методиката се прилага и при оценката на щети, извършвана от страна на застрахователя на виновния застрахован, в случаите, когато друг застраховател е встъпил в правата на третото увредено лице на основание чл. 411 от КЗ.

Чл. 4. (1) Методиката се прилага като минимална долна граница при определяне на застрахователното обезщетение.

(2) Обезщетението се определя по избран от ползвателя на застрахователните услуги начин, както следва:

1. по фактурна стойност;
2. по експертна оценка;

Раздел II

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДЕЙСТВИТЕЛНА СТОЙНОСТ НА ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА (ПС), КЪМ ДАТАТА НА НАСТЪПВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНОТО СЪБИТИЕ

Чл. 5. (1) Действителната стойност на ПС се определя по един от следните начини:

1. Определяне на действителна стойност, чрез прилагането на специализирани електронни портали за оценка на автомобили.

2. Определяне на действителна стойност на база средно пазарна оценка, чрез прилагането на пазарни аналози от електронни платформи за продажба на автомобили, като във филтъра на търсачката в използвания електронен сайт се залагат следните критерии:

- категория на ПС;
- марка и модел на ПС;
- година на производство;
- вид на горивото;
- обем на двигателя, мощност или тонаж за товарни;
- тип на купето;
- пробег на автомобила;

(2) Методът по ал. 1, т. 2 се прилага, когато при прилагането на метода по ал. 1, т. 1 не се получават резултати.

(3) При определяне на действителната стойност по ал. 1, т. 2 следва да се използват минимум 5 броя ПС отговарящи на зададените критерии, като от оценката се изключват тези с най-висока стойност, най-ниска стойност и тези за части. Когато не е налице минималният брой ПС се използва информация за наличния брой ПС.

(4) Когато електронните портали или платформи по ал. 1 отразяват данни за пазар, различен от българския се отчитат и съпътстващите разходи (за транспорт, регистрация и др.).

(5) Годините на ПС се определят от датата на първа регистрация, освен когато тази дата е повече от 12 месеца след годината на производство, като в този случай се приема годината на производство.

Чл. 6. Действителната стойност на превозните средства по чл. 5, за които не се установяват пазарни аналози, се определя като процент съгласно приложение № 2 от цената в ново състояние, съгласно документ за придобиване (фактура или друг документ) или ценова листа на производител за конкретните марка, модел, модификация и възраст на ПС определена съгласно чл. 5, ал. (5).

Чл. 7. Действителната стойност на ПС, за което към датата на настъпване на застрахователното събитие не е възможно да бъде определена съгласно чл. 5 и чл. 6, се приравнява към сходни ПС, в зависимост от марката, модела, модификацията, вида на използваното гориво, изминати километри, броя на местата, броя на вратите, работния обем на ДВГ (куб. см), мощността на двигателя (Kw, Ps), типа на купето или каросерията, годината на производство и категорията, като цената в ново състояние се преизчислява съгласно приложение № 2.

Чл. 8. (1) Действителната стойността на специализирани ПС (бронирани и др. подобни), товарни автомобили и прикачни устройства с допълнително монтирани специализирани надстройки е съгласно фактурата за закупуването им.

(2) Когато модификацията по смисъла на ал. 1 е извършена след закупуването и са представени фактури тяхната стойност се прибавя към остатъчната стойността на базовия модел към датата на модификацията.

(3) Когато не са представени фактури за закупуване в ново състояние стойността на базовия модел по ал. 1 и 2 се завишава с коефициент съгласно приложение № 2.

Чл. 9. Действителната стойност на трамваи, тролейбуси, селскостопански машини, самодвижещи се подемно-транспортни съоръжения, пътностроителни машини и други се определя по експертна оценка на база документ за придобиване (фактура или друг документ), а за придобити и заприходени на старо (втора употреба) - по балансова стойност.

Раздел III

ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗМЕРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ОБЕЗЩЕТИЕ ПО ЕКСПЕРТНА ОЦЕНКА

Чл. 10 (1) Цените на новите части се приемат:

1. за автомобилите до 3 години по цени не по-високи от тези на официален вносител;
2. за автомобилите над 3 години – от актуални ценови листи на официален вносител заложен в електронните програми за калкулация, актуален ценоразпис на доставчици на алтернативни резервни части на българският пазар или друг източник.

Цените на новите части от ценовите листи на официален вносител в електронните програми за калкулация се коригират с коефициенти съобразно групирането на ПС според вида им и годините от датата им на първа регистрация.

3. в случай, че доставчиците на алтернативни резервни части на пазара не предлагат

конкретната част, следва да се приеме цената на същата от официален вносител, коригирани с коефициенти съобразно групирането на ПС според вида им и годините от датата им на първа регистрация.

(2) За всички автомобили, се прилагат следните коефициенти:

Години от датата на производство на ПС	до 3 г. вкл.	от 4 г. до 7 г. вкл.	от 8 г. до 14 г. вкл.	над 15 г.
Коефициент	1,00	0,7	0,5	0,4

(3) Марки, модели и модификации, нефигуриращи в ценови листи на доставчици на пазар, се приравняват към подобни такива съобразно технико-експлоатационните показатели, като се използват аналози, технологични сходства и приравнявания по преценка на автоексперт.

(4) За товарни автомобили, автобуси, мотоциклети и др., нямачи аналози в ценови листи на доставчици на българския пазар, източник на цени на нови части могат да бъдат проформа фактури (оферта за ремонт) или фактури. Застрахователят има право да изиска проформа фактури (оферта за ремонт) от повече от един доставчик. При изчисление на експертната оценка цените на новите части от проформа фактурите (оферта за ремонт) се умножават с коригиращите коефициенти по ал. 2.

(5) При наличие на увредено допълнително монтирано оборудване (екстри, аксесоари) извън стандартното изпълнение, монтирано на МПС в момента на закупуването или след това, действителната му стойност се определя съобразно годината му на производство по съответния електронен каталог, бюлетин и други.

Чл. 11. (1) Необходимите материали за боядисване за конкретна марка и модел ПС представляват сбор от основни материали (боя комплект) и допълнителни материали, заложи в специализираните електронни програми за калкулация, а при липса за конкретна марка и модел на нормативи в електронни програми се избира чрез приравняване към сходни ПС от същите програми, в зависимост от марката, модела, модификацията, вида на използваното гориво, броя на местата, броя на вратите, работния обем на ДВГ (куб. см), мощността на двигателя (Kw, Ps), типа на купето или каросерията, годината на производство и категорията.

(2) За товарни автомобили, автобуси и други нефигуриращи в електронните програми за калкулация се прилага приложение № 5, сервизните нормовремена се определят от автоексперта, извършваща огледа.

Нова редакция:

(3) Стойността на един сервизен човекочас е 7 евро.

Чл. 12. (1) Цената на боя комплект за 1 lt за ПС е:

- а) боя акрилна - 77 евро;
- б) боя металик - 113 евро;
- в) боя металик с перлен ефект - 138 евро.

(2) Основните и допълнителните материали за боядисване на един основен и неосновен детайл от ПС са посочени в евро в приложение № 6.

(3) Общата стойност на разходите за боя и разходите за допълнителните материали към приложение № 6 е приложима и за електронните програми за калкулация, включително след прилагане на корекционни индекси или коефициенти, заложи в посочените системи и методи:

Чл. 13. Цената на боя комплект е заложената пазарна цена в програмите по чл. 11.

Раздел IV

ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗМЕРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ОБЕЗЩЕТИЕ ПО ПРЕДСТАВЕНИ РАЗХОДНИ ДОКУМЕНТИ (ФАКТУРИ)

Чл. 14. (1) При определяне размера на обезщетението след извършване на ремонт и представяне на разходни документи (фактури) задължително:

1. се извършва оглед за констатиране на действително извършените ремонтни работи по възстановяването;

2. се изготвя сравнителен експертен анализ за съответствието на представените разходни документи (фактури с фискални бонове или платежни документи) с констатираните увреждания и действително извършените възстановителни дейности.

(2) Когато застрахователят откаже да признае размера на даден разход, той представя изчерпателна обосновка за това.

Чл. 15. (1) При документи (фактури с фискални бонове или платежни документи), издадени от официален представител (сервиз на официален представител), за ПС със срок на експлоатация до 3 г. включително от датата на първа регистрация, както и при документи (фактури с фискални бонове или платежни документи), издадени от неофициален сервиз, за ПС със срок на експлоатация до 3 г. от датата на първа регистрация, стойността на калкулираните нови части се признава в пълен размер до цена на официален представител, ако след извършен сравнителен анализ, констатираните увреждания (съгласно описи или технологични становища) и действително извършените възстановителни дейности съвпадат.

(2) При документи (фактури с фискални бонове или платежни документи), издадени от официален представител (сервиз на официален представител), за ПС със срок на експлоатация над 3 г., включително от датата на първа регистрация, както и при документи (фактури с фискални бонове или платежни документи), издадени от неофициален сервиз, за ПС със срок на експлоатация над 3 г., включително от годината на производство или от датата на първа регистрация, стойността на калкулираните нови части се приема след експертно сравнение, но не по-високи от цените на частите използвани в калкулацията по експертна оценка, коригирани с коефициентите по чл. 12, ал. 3 съобразно групирането на МПС според вида им и възраст към датата на първа регистрация.

(3) За ПС, за които липсва информация за цени на нови части, актуални към датата на събитието, разходните документи (фактури) се одобряват, като се използват аналози, технологични сходства и приравнявания.

Чл. 16. (1) За определяне количество вложен труд при възстановяване и боядисване се прилагат сервизните нормовремена и стойността на сервизен човекочас по чл. 11.

Чл. 17. (1) Стойността на материалите за боядисване се приема съгласно чл. 11.

Чл. 18. (1) Тотална щета на ПС е налице, когато стойността на разходите за необходимия ремонт, определена съгласно тази методика, надвиши 70 % от действителната стойност на увреденото ПС към датата на настъпване на застрахователното събитие.

(2) При тотална щета застрахователят заплаща действителната стойност на увреденото МПС към датата на причиняването на вредата, намалена със стойността на запазените части, възли и агрегати.

Раздел V

ДОКУМЕНТИ, ИЗГОТВЕНИ В ПРОЦЕСА ПО УРЕЖДАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ПРЕТЕНЦИЯ ПО МЕТОДИКАТА

Чл. 19. (1) В процеса по уреждане на застрахователната претенция по тази методика застрахователят изготвя следните документи:

1. Опис на вредите;

2. Техническа експертиза или калкулация;

(2) Описът на вредите се изготвя след огледа на ПС.

(3) Техническата експертиза или калкулация се изготвя при определянето на обезщетението по експертна оценка и при изготвянето на експертен анализ по чл. 14, ал. 1, т. 2.

Чл. 20. Всички документи по чл. 19 съдържат следните реквизити за коректно идентифициранете на ПС, когато са приложими:

1. вид ПС;

2. марка;

3. модел;

4. модификация;

5. регистрационен номер;

6. номер на шаси;

7. брой врати;

8. вид гориво;

9. обем на двигател;

10. дата на първа регистрация на ПС;
11. цвят и вид на лаковото покритие;
12. брой места/тонаж, клас;
13. други технически данни (брой оси, колесна формула и др.);
14. дата, място на съставяне на документа;
15. име, длъжност и подпис на съставителя на документа.

Чл. 21. (1) Освен реквизитите по чл. 20 описът на вредите включва:

1. наименованието на всеки увреден елемент установен по време на огледа;
2. заключение относно възстановяването - степен на увреждане или подмяна на елемента;
3. брой и вид операции, необходими за ремонт на превозното средство (подмяна / ремонт на части, боядисване на елементи)
4. име и подпис на собственика, ползвателя или държателя на ПС присъствал на огледа.

Приложение № 2

към [чл. 15, ал. 4](#)

Таблица

ЗА ОСТАТЪЧНАТА СТОЙНОСТ НА ПС И ГОДИШНА СТЪПКА В ПРОЦЕНТИ СПОРЕД ГОДИНИТЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ СЛЕД ГОДИНАТА НА ПРОИЗВОДСТВО

СРОК НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ	% остатъчна стойност от цена в ново състояние		
	Леки ПС, Мотоциклети и мотопеди Товарни ПС до 3.5 т. общо тегло, Автобуси до 15+1 места	Товарни ПС над 3.5 т. общо тегло, Автобуси над 15+1 места, влекачи, ремаркета и полуремаркета	Строителна, земеделска и горска техника
До 1 г.	100	100	100
Над 1 до 2 г.	90	88	89
Над 2 до 3 г.	83	79	81
Над 3 до 4 г.	76	71	74
Над 4 до 5 г.	70	64	67
Над 5 до 6 г.	64	58	61
Над 6 до 7 г.	59	52	56
Над 7 до 8 г.	55	47	51
Над 8 до 9 г.	50	42	46
Над 9 до 10 г.	46	38	42
Над 10 до 11 г.	42	34	38
Над 11 до 12 г.	38	31	34
Над 12 до 13 г.	34	28	31
Над 13 до 14 г.	31	25	28
Над 14 до 15 г.	28	23	25
Над 16 до 17 г.	25	21	23
Над 17 до 18 г.	23	19	21
Над 18 до 19 г.	21	17	19
Над 19 до 20 г.	19	15	17
Над 20 г.	По преценка на застрахователя, но не повече от остатъчната стойност по предходния ред.		

към [чл. 15, ал. 4](#)

Коефициенти за допълнително монтирани специализирани надстройки на специализирани ПС, товарни автомобили и прикачни устройства

№	Наименование	Коефициент
1.	Обикновен фургон	1,06
2.	Фургон с хладилен агрегат	1,40
3.	Фургон с термоизолация	1,25
4.	Самосвал	1,20
5.	Цистерна	1,30
6.	Циментовоз	1,50
7.	Панеловоз	1,05
8.	Автовоз	1,30
9.	Бордови с малък хидравличен кран	1,15
10.	Бетоносмесител	1,60
11.	Бетонопомпа	1,70
12.	Автокран	1,80
13.	Контейнеровоз	0,95
14.	Товароподемен падащ борд	1,15
15.	Бронирани ПС (в зависимост от степента на бронировка)	от 1,20 до 2,00*
16.	Фабрично рециклирани ПС.	От 1,30 до 1,50

*Размерът на коефициента се определя в зависимост от степента на бронировка, която варира от първа до осма.

Приложение № 3 – отпада.

към [чл. 15, ал. 4](#)

Приложение № 4 – отпада.

към [чл. 15, ал. 4](#)

Приложение № 5

към [чл. 15, ал. 4](#)

СЕРВИЗНИ НОРМОВРЕМЕНА

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Тези указания определят нормовремената за извършване на технологичните операции при възстановяването на ПС, пострадали вследствие на настъпили застрахователни събития по задължителни застраховки по [чл. 461, т. 1](#) от Кодекса за застраховането.

Чл. 2. В зависимост от характера и вида прилаганите технологични операции са:

1. норматив за автотенекеджийски услуги;
2. норматив за ремонт и техническо обслужване;
3. норматив за боядисване.

Чл. 3. При нормативите за автотенекеджийски услуги, ремонт, техническо обслужване и боядисване на автомобилите се използват електронните програми за калкулация предлагани на националния пазар, а при неналичие на дадено ПС се групират по класове, както следва:

1. Леки автомобили:

а) 1-ва група - клас (А) - критерият за определяне на автомобилите от този клас е габаритната дължина - L до 4,20 m;

б) 2-ра група - клас (В) - критерият за определяне на автомобилите от този клас е габаритната дължина - L от 4,20 m до 4,80 m;

в) 3-та група - клас (С) - критерият за определяне на автомобилите от този клас е дължината - L 4,80 m до 5,20 m ;

г) 4-та група - клас (D) - критерият за определяне на автомобилите от този клас е дължината - L над 5,20 m;

2. Автобуси и товарни автомобили.

Глава втора

НОРМАТИВ ЗА АВТОТЕНЕКЕДЖИЙСКИ УСЛУГИ

Чл. 5. Нормативът за автотенекеджийски услуги се състои от:

1. нормовремена за подмяна на нови детайли;
2. нормовремена за възстановяване на деформирани детайли.

Чл. 6. (1) Нормовремената за възстановяване на деформирани детайли се определят на основата на три степени на възстановяване:

1. първа степен - възстановяване на леки деформации - изправяне на огъвания или побитости, без да се извършват заварки, нагряване или точкуване;

2. втора степен - възстановяване на средни деформации - изправяне на огъвания или побитости, обхващащи до 1/2 от детайла с частични разрези, нагрявания и напасване;

3. трета степен - възстановяване на тежки деформации - изправяне на големи огъвания или побитости чрез изправяне, нагряване, точкуване, обтягане, заварки и напасване на детайлите.

(2) Възстановяването на отделни детайли, които представляват сбор от няколко детайла или са комплектувани с допълнителни елементи, може да се извършва чрез изчукване или подмяна на някои от комплектуващите елементи с нови, като се запазва нормовремето, посочено в съответната позиция.

Чл. 7. (1) Нормовремената на този ценоразпис се отнасят само за тенекеджийски труд, като свързаните с него спомагателни монтьорски, ел.технически и др. операции се начисляват допълнително от съответните нормативи.

(2) Не се допуска калкулиране на операции от раздели I и II, при които се дублира труд.

Раздел I

Подмяна на нови детайли - автобуси и товарни автомобили

№	Съдържание на операцията	Технологични часове	
		Група автобуси	превозни средства товарни автомобили
1	2	3	4
1.	Предна броня или основа	2	2
2.	Подкартерна ламарина	0,8	0,8
3.	Преден капак на купето	1	1
4.	Капак над двигателя (в купето)	0,3	0,3
5.	Предна престилка	1	1
6.	Преден калник	на болтове	3
		на заварка	6
7.	Преден рог	17	17
8.	Преден подкалник	10	10
9.	Рамка около радиатора	4	4
10.	Торпедна ламарина	1,5	1,5
11.	Декоративна решетка	0,3	0,3
12.	Ламарина между рамката на челното стъкло и торпедо	25	25

13.	Предна колона		6	6
14.	Странична колона		6,5	6,5
15.	Задна колона		7	7
16.	Таван за купе		30	12
17.	Стъпенка		4	4
18.	Праг		9	9
19.	Стойка на крика		1	1
20.	Стойка за седалка		0,6	0,6
21.	Врата		0,8	0,8
22.	Врата плъзгаща		1,2	-
23.	Греда заден мост или рог		15	15
24.	Заден подкалник		15	15
25.	Рамка на челно стъкло		20	20
26.	Основа арматурно табло		2,5	2,5
27.	Под на багажник		10	-
28.	Под на купе		30	25
29.	Задна врата		1,5	-
30.	Страница лява или дясна, включително панел		25	12
31.	Задна престилка		5	-
32.	Задна броня		2	2
33.	Рамка на странично стъкло		8	-
34.	Люк на таван		3	-
35.	Шаси (рама)		60	60
36.	Товарна каросерия		-	17
37.	Капак страничен на каросерия		-	1
38.	Капак заден на каросерия		-	0,7
39.	Преграда между кабина и каросерия		-	4
40.	Стойка за калобран		0,6	0,6
41.	Стойка за акумулатор		1	1
42.	Панта на врата (свалена)		0,3	0,3
43.	Вертикален пояс (без предходните операции)		24	6
44.	Люк вентилационен за челно стъкло		2	2
45.	Операция неупомената		1	1

Раздел II
Възстановяване на деформирани детайли - леки автомобили

№	Съдържание на операцията	Сложност	Технологични часове			
			Група автомобили			
1	2	3	клас(A)	клас(B)	клас(C)	клас(D)
			4	5	6	7
1.	Предна броня или основа	1	1,3	1,4	1,6	2,0
.		2	1,7	1,9	2,2	2,8
.		3	2,1	2,3	2,8	4,0
2.	Подкартерна ламарина	1	0,2	0,3	0,3	0,4
.		2	0,3	0,6	0,6	0,7
.		3	1,0	1,1	1,1	1,5
3.	Преден капак	1	1,5	1,7	2,1	2,5
.		2	3,8	4,2	6,2	8,0
.		3	5,2	6,2	10,0	14,0
4.	Предна престилка	1	0,4	0,8	1,0	1,4
.		2	1,1	2,0	2,4	3,0
.		3	2,0	3,2	3,6	4,2
5.	Рамка около радиатора	1	1,3	1,3	1,5	1,9
.		2	2,5	3,5	3,7	4,2
.		3	4,1	5,7	6,0	7,5

6.	Преден калник	1	0,8	1,2	1,6	2,2
.		2	2,5	3,2	5,7	8,0
.		3	5,0	6,7	9,5	13,0
7.	Подкалник комплект	1	1,2	1,5	1,7	2,2
.		2	3,5	4,2	4,4	4,9
.		3	5,5	6,4	7,0	8,5
8.	Рог	1	1,1	1,2	1,2	1,5
.		2	2,7	3,0	4,8	6,8
.		3	5,0	5,5	7,5	10,0
9.	Рамка челно стъкло	1	1,0	1,2	1,3	1,5
.		2	1,8	2,3	2,6	3,2
.		3	3,6	4,5	5,8	7,0
10.	Основа на торпедо (вертикален пояс)	1	2,9	3,5	4,2	5,0
.		2	7,8	11,0	13,0	15,5
.		3	14,0	19,0	20,0	23,0
11.	Кугия за вентилация	1	0,3	0,3	1,0	1,3
.		2	1,2	1,5	2,1	2,7
.		3	2,3	3,0	2,6	3,2
12.	Основа на арматурно табло	1	0,4	0,5	0,6	0,8
.		2	1,1	1,5	1,7	2,0
.		3	2,3	3,0	4,0	5,0
13.	Арматурно табло	1	0,8	1,0	1,1	1,4
.		2	1,4	1,7	2,0	2,9
.		3	-	-	-	-
14.	Пасване рамка на предно или задно стъкло		1,6	2,0	2,5	3,2
15.	Предна колона	1	0,7	1,2	1,4	1,7
.		2	1,9	3,3	3,5	4,0
.		3	3,5	5,2	5,5	6,5
16.	Средна колона	1	1,1	1,2	1,5	1,8
.		2	2,6	2,8	3,8	4,9
.		3	3,8	4,0	5,9	7,0
17.	Задна колона	1	0,6	1,0	1,3	1,7
.		2	1,8	2,3	3,2	4,0
.		3	3,1	3,3	5,2	7,0
18.	Таван на купето (или рамка)	1	1,4	2,0	2,2	2,7
.		2	4,6	6,0	7,2	9,0
.		3	9,1	10,0	12,0	15,0
19.	Врата	1	1,9	2,0	2,5	3,0
.		2	5,4	5,5	6,3	7,2
.		3	8,5	8,8	12,0	15,0
20.	Праг	1	1,8	2,0	2,4	3,0
.		2	4,0	6,0	6,5	7,5
.		3	6,4	10,0	11,0	13,0
21.	Стойка на крик	1	0,3	0,3	0,4	0,5
.		2	0,8	0,8	1,0	1,2
.		3	1,2	1,2	1,4	1,6
22.	Стойка на седалка	1	0,7	0,7	0,7	1,0
.		2	1,3	1,3	1,3	1,5
.		3	2,0	2,0	2,0	2,4
23.	Предна лява или дясна част на пода без тунел	1	1,8	2,0	3,0	4,0
.		2	4,4	5,0	6,0	7,0
.		3	6,1	7,0	8,0	9,0
24.	Задна лява или					

	дясна част на пода	1	1,2	1,5	1,8	2,2
.		2	3,6	4,2	5,0	6,0
.		3	5,5	6,2	7,1	8,0
25.	Цяла предна част на пода	1	3,0	4,0	5,0	6,0
.		2	8,0	11,0	13,0	15,0
.		3	17,0	20,0	23,0	26,0
26.	Цяла задна част на пода	1	2,4	3,0	4,0	5,0
.		2	5,0	5,5	6,5	7,5
.		3	7,5	9,0	10,0	11,5
27.	Цяла лява или дясна част	1	2,4	3,0	4,0	5,0
.		2	6,5	7,0	9,5	11,0
.		3	10,0	12,0	13,0	14,5
28.	Цял под	1	-	-	-	-
.		2	13,0	15,0	17,0	19,0
.		3	24,0	27,0	29,0	32,0
29.	Предна колона и основа (свален калник и врата)	1	1,0	1,0	1,0	1,3
.		2	3,5	5,0	6,0	7,2
.		3	6,0	8,5	9,6	12,0
30.	Задна колона и основа (свален калник)	1	1,0	1,0	1,0	1,3
.		2	3,5	4,5	5,5	6,8
.		3	6,0	7,5	8,5	10,0
31.	Полица зад задна седалка	1	0,4	0,5	0,7	0,9
.		2	1,0	1,3	1,5	1,8
.		3	2,0	2,7	2,9	3,3
32.	Греда над заден мост	1	0,7	1,0	1,5	2,0
.		2	4,0	4,7	5,5	6,5
.		3	8,5	9,2	10,0	11,0
33.	Вътрешен заден подкалник	1	1,2	1,5	2,0	2,5
.		2	2,1	2,5	3,2	4,0
.		3	3,1	3,5	4,3	5,0
34.	Външен заден подкалник	1	1,2	1,5	2,1	2,7
.		2	2,5	3,0	3,6	4,2
.		3	3,9	4,5	4,9	5,4
35.	Рамка на задно стъкло	1	1,0	1,0	1,5	1,8
.		2	1,9	2,1	2,7	3,2
.		3	3,9	4,3	5,0	5,8
36.	Заден рог	1	1,0	1,0	1,5	1,8
.		2	2,3	2,5	3,5	4,2
.		3	4,1	5,5	6,0	6,6
37.	Под на багажник	1	1,0	1,2	1,3	1,5
.		2	2,2	3,0	3,5	3,8
.		3	4,4	4,5	5,3	5,5
38.	Легенче	1	0,3	-	-	-
.		2	0,7	-	-	-
.		3	1,0	-	-	-
39.	Заден капак	1	1,1	1,1	2,0	2,8
.		2	2,5	3,0	6,0	8,0
.		3	4,0	5,5	10,0	12,5
40.	Заден калник	1	0,8	1,0	1,6	2,0

.		2	2,0	2,7	5,7	7,0
.		3	4,0	5,5	9,5	12,0
41.	Задна престилка	1	0,4	0,8	1,5	2,0
.		2	1,1	2,2	3,4	4,2
.		3	2,0	3,4	4,4	5,2
42.	Задна броня	1	1,3	1,4	1,6	1,8
.		2	1,7	1,9	2,2	2,4
.		3	2,1	2,3	2,8	3,3
43.	Шаси	1	3,0	-	-	-
.		2	5,0	-	-	-
.		3	14,0	-	-	-
44.	Колона или греда на багажника	1	0,8	1,0	1,5	1,8
.		2	1,0	1,5	2,0	2,5
.		3	1,5	2,0	2,5	3,0
45.	Стойка броня	1	0,4	0,5	0,8	0,9
.		2	0,6	0,8	1,0	1,1
.		3	0,8	1,0	1,2	1,3
46.	Панел ляв или десен	1	2,5	2,5	3,0	3,5
.		2	8,5	8,5	9,5	10,0
.		3	10,0	10,0	12,0	12,0
47.	Рамка багажник	1	1,5	2,0	2,5	3,0
.		2	2,0	3,0	3,5	4,0
.		3	2,5	3,5	4,0	4,5
48.	Операция неупомената	1	1,0	1,0	1,0	1,0
.		2	1,5	1,5	1,5	1,5
.		3	2,0	2,0	2,0	2,0

Възстановяване на деформирани детайли - автобуси и товарни автомобили

№	Съдържание на операцията	Сложност	Технологични часове	
			Група автомобили	
1	2	3	4 автобуси	5 товарни автомобили
1.	Предна броня	1	1,5	1,5
		2	2,0	2,0
		3	2,5	2,5
2.	Подкартерни ламарини	1	0,3	0,3
		2	0,5	0,5
		3	1,2	1,2
3.	Преден капак на каросерията	1	1,2	1,2
		2	2,5	2,5
		3	4,0	4,0
4.	Капак над двигателя в купето	1	0,3	0,3
		2	0,5	0,5
		3	3,0	3,0
5.	Предна престилка	1	1,0	1,0
		2	2,5	2,5
		3	5,0	5,0
6.	Рамка около радиатора	1	1,5	1,5
		2	3,5	3,5
		3	4,5	4,5
7.	Преден калник	1	1,6	1,6

.		2	5,7	5,7
.		3	17,0	17,0
8.	Подкалник комплект	1	1,7	1,7
.		2	4,4	4,4
.		3	12,0	12,0
9.	Рог преден	1	1,2	1,2
.		2	4,8	4,8
.		3	17,0	17,0
10.	Рамка челно стъкло	1	1,8	1,8
.		2	3,0	3,0
.		3	4,0	4,0
11.	Основа на торпедо (вертикален пояс)	1	-	3,5
.		2	-	11,0
.		3	-	19,0
12.	Арматурно табло	1	0,5	0,5
.		2	1,0	1,0
.		3	2,0	2,0
13.	Пасване рамка предно стъкло	1	3,0	3,0
.		2	3,0	3,0
.		3	3,0	3,0
14.	Предна колона	1	1,5	1,5
.		2	3,5	3,5
.		3	5,5	5,5
15.	Странична колона	1	1,3	1,3
.		2	3,0	3,0
.		3	5,0	5,0
16.	Таван на купе или кабина	1	3,0	1,5
.		2	14,0	5,0
.		3	40,0	8,5
17.	Врата	1	2,5	2,5
.		2	6,0	6,0
.		3	8,5	8,5
18.	Праг или стъпенка	1	2,5	2,5
.		2	8,0	8,0
.		3	12,0	12,0
19.	Стойка на крик	1	0,5	0,5
.		2	1,0	1,0
.		3	1,2	1,2
20.	Стойка на седалка	1	0,7	0,7
.		2	1,3	1,3
.		3	2,0	2,0
21.	Предна лява или дясна част на купе или кабина	1	3,0	3,0
.		2	6,0	6,0
.		3	8,0	8,0
22.	Лява или дясна част на под на купе	1	8,0	-
.		2	14,0	-
.		3	23,0	-
23.	Задна лява или дясна част на под на купе	1	5,0	-
.		2	8,0	-
.		3	15,0	-
24.	Лява или дясна част на каросерия за товар	1	-	5,0
.		2	-	8,0
.		3	-	15,0
25.	Цял под на купе или кабина	1	16,0	6,0
.		2	28,0	12,0
.		3	46,0	16,0
26.	Цял под на каросерия за товар	1	-	10,0
.		2	-	16,0

.		3	-	32,0
27.	Греда над заден мост	1	0,7	0,7
.		2	4,0	4,0
.		3	8,5	8,5
28.	Заден подкалник	1	2,8	-
.		2	4,0	-
.		3	8,0	-
29.	Рамка стъкло неупоменато	1	0,3	-
.		2	1,0	-
.		3	2,0	-
30.	Заден рог	1	4,0	4,0
.		2	8,0	8,0
.		3	16,0	16,0
31.	Задна врата на купе	1	3,0	-
.		2	6,5	-
.		3	9,0	-
32.	Заден калник	1	-	1,6
.		2	-	5,7
.		3	-	9,0
33.	Страница лява или дясна	1	5,0	-
.		2	16,0	-
.		3	28,0	-
34.	Страничен капак на каросерия за товар	1	-	2,5
.		2	-	8,0
.		3	-	14,0
35.	Заден капак на каросерия за товар	1	-	1,8
.		2	-	4,0
.		3	-	7,0
36.	Преден капак на каросерия за товар	1	-	2,0
.		2	-	5,0
.		3	-	8,0
37.	Задна престилка	1	1,5	-
.		2	3,0	-
.		3	8,0	-
38.	Задна броня	1	1,8	1,8
.		2	2,5	2,5
.		3	3,0	3,0
39.	Шаси	1	5,0	5,0
.		2	10,0	10,0
.		3	25,0	25,0
40.	Операция неупомената	1	1,0	1,0
.		2	1,5	1,5
.		3	2,0	2,0

Глава трета

НОРМАТИВ ЗА РЕМОНТ И ТЕХНИЧЕСКО ОБСЛУЖВАНЕ

Автобуси и товарни автомобили

№	Съдържание на операцията	Технологични часове Група	
		1 автобуси	2 товарни автомобили
1.	Каросерия		
1.1.	Каросерия комплект с оборудване—смяна	50	25
1.2.	Каросерия комплект с оборудване след катастрофа—смяна	60	30
1.3.	Каросерия комплект без оборудване—смяна	120	60
1.4.	Каросерия комплект без оборудване след катастрофа—смяна		
	<i>Забележка:</i> за автомобили с двойно предаване нормовремето		
	да се завишава с 10 %	130	65
1.5.	Седалка комплект—смяна	0,9	0,9
1.6.	Врата без предходните операции—смяна	0,8	0,8
1.7.	Врата плъзгаща—смяна	1,2	-
1.8.	Регулиране на врата	0,4	0,4
1.9.	Ръкохватка на врата—смяна	0,4	0,4
1.10.	Брава на врата—смяна	0,7	0,7
1.11.	Брава на врата—ремонт	0,8	0,8
1.12.	Стъклоподемник без предходни операции—смяна	0,8	0,8

1.13.	Стъклоподемник свален—ремонт	0,8	0,8
1.14.	Врата—преоборудване	4	4
1.15.	Стъкло на врата—смяна	2,3	2,3
1.16.	Стъкло странично—смяна	0,8	-
1.17.	Стъкло челно—смяна	3,5	3,5
1.18.	Броня—смяна	2	2
1.19.	Капак над двигател—смяна	0,3	-
1.20.	Отоплител—смяна	2,5	2,5
1.21.	Отоплител (свален)—ремонт	1,5	1,5
1.22.	Декоративна решетка—смяна	1,5	1,5
2.	Тапицерски операции		
2.1.	Облицовка на тавана (челно стъкло и задно свалени)—смяна	6,5	3
2.2.	Облицовка на врата—смяна	0,6	0,6
2.3.	Облицовка на страница (седалки свалени)—смяна	0,5	0,3
2.4.	Смяна на лайстна	0,1	0,1
2.5.	Облицовка на арматурно табло—смяна	1,3	1,3
2.6.	Облицовка предна колона—смяна	0,2	0,2
2.7.	Облицовка средна колона—смяна	0,3	0,3
2.8.	Облицовка задна колона—смяна	0,3	0,4
2.9.	Облицовка на неупомената колона—смяна	0,2	0,2
2.10.	Калъф над капак на двигател—смяна	0,5	0,5
2.11.	Подова настилка—смяна (седалки свалени)	4	1,2
2.12.	Дамаска на седалка или облегалка (седалката свалена)—смяна	1,6	1,6
2.13.	Смяна тапицерия или скелет на седалка или облегалка (седалката свалена)	2	2

Глава четвърта
НОРМАТИВ ЗА БОЯДИСВАНЕ
Автобуси и товарни автомобили

№	Съдържание на операцията	Технологични часове	
		Група	
		1 автобуси	2 товарни автомобили
10.	Цялостно боядисване		
10.1.	Цялостно боядисване на автомобила с акрилна боя. Обем: шлифоване на старото лаково покритие, сваляне на напукани, отслоили се и нанесени в повече слоеве кит, отстраняване на ръжда по лакираната повърхност на купето на автомобила, грундиране, китованеи шприц-китоване, водно шлифоване, облепванена стъклата и декоративните детайли, шлифоване и почистване на вътрешната част на капачите, обдухване, забърсване на цялата подлежаща на боядисване повърхност, шприцоване на акрилна боя по външни части на купето, калниците отвътре, боядисване около двигателя	40,0 до 50,0	30
10.2.	Цялостно боядисване на купето отвътре с акрилна боя		10
10.3.	Боядисване на открита каросерия отвътре	-	3
10.4.	Цялостно боядисване на автомобила с авторепаратурен емайллак с метален ефект с надлакиране. Обем: гореописаният с шприцване на боя с метален ефект, надлакиране с покривен лак	50,0 до 60,0	40
11.	Боядисване на отделни детайли		
11.1.	Калник	4	4
11.2.	Основа калник	1,5	1
11.3.	Рог	1	1
11.4.	Врата предна, задна или странична	5	5
11.4.1.	Врата предна, задна или странична (остъклена)	4	4
11.5.	Врата плъзгаща	5,5	-
11.5.1.	Врата плъзгаща (остъклена)	4,5	-
11.6.	Капак преден	4	4
11.7.	Предна маска	4	4
11.8.	Таван	6,0 до 10,0	5
11.9.	Рамка предно стъкло	1,1	1,1
11.10.	Кош на двигател (двигател свален)	1	1
11.11.	Под на купе(фургон)	4,0 до 8,0	3
11.12.	Калник отдолу	0,3	0,3
11.13.	Таван отвътре	2,0 до 4,0	3
11.14.	Капак преден или заден на каросерия	-	4
11.15.	Капак страничен на каросерия	-	6
11.16.	Панел страничен	6	5
11.16.1.	Панел страничен остъклен	4,5	4
11.17.	Праг	3	2,2
11.18.	Колона	3	1,8
11.19.	Панел ъглов (бомбе)	2,5	1,5
12.	Боядисване на отделни детайли		
12.1.	Броня(голяма и при необходимост)	4	4

12.2.	Тас	0,1	0,1
12.3.	Джанта	0,3	0,3
12.4.	Двигател	0,3	0,3
12.5.	Фирмени надписи, линии, емблеми, доставени шаблони от клиента с един цвят	3,5	3,5
12.6.	За всеки следващ цвят	1	1
13.	Съпътстващи операции		
13.1.	Отстраняване на ръждиви петна и почистване върху и под автомобила за 1 дм ²	0,1	0,1
13.2.	Ускорено сушене на лаковото покритие след боядисване при повишена температура в бояджийска камера:		
	от един до три основни детайла	1,5	1,5
	от четири до шест основни детайла	3	3
	над шест основни детайла	4,5	4,5
13.3.	Получаване на определен цвят (тониране)	1	1

към [чл. 15, ал. 4](#) - Съгласно чл. 15, ал. 1, т. 1 от приложение № 1

- I. Основни и допълнителни материали за боядисване на един детайл (основен или неосновен) от ПС, представени като директна стойност в евро.

1. За един основен детайл

Степен на увреждане	Автобуси и товарни автомобили		
	акрил	металик	перла
Нов	43,00	58,00	62,00
I	44,00	59,00	64,00
II	45,00	61,00	65,00
III	47,00	67,00	77,00

2. За един неосновен детайл

Степен на увреждане	Автобуси и товарни автомобили		
	акрил	металик	перла
Нов	13,00	18,00	19,00
С ремонт	14,00	19,00	21,00

- II. Основни и допълнителни материали за цялостно боядисване на ПС, представени като директна стойност в евро.

Боя вид	Автобуси и товарни автомобили
Акрил	331,00
Металик	448,00
Перла	492,00

1 л. к-т акрил - 77 евро.

1 л. к-т металик - 113 евро.

1 л. к-т перла - 138 евро.

